

**İRAN İSLAM CUMHURİYETİ MENŞELİ CAM EŞYA
İTHALATINDA UYGULANAN KORUNMA ÖNLEMİNİN
UZATILMASINA İLİŞKİN BAŞVURU
- GİZLİ OLMAYAN ÖZET -**

1. BAŞVURU SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER	1
1.1. Başvuru sahibi	1
1.2. Başvuru sahibinin yerli üretimi temsil etme oranı.....	1
2. BAŞVURU KONUSU EŞYAYA İLİŞKİN BİLGİLER	1
2.1. Eşya tanımı.....	1
2.2. Üretim sürecine ilişkin bilgiler.....	1
2.3. Kullanım alanları	1
2.4. Benzer veya doğrudan rakip ürün değerlendirmesi	2
3. İRAN MENŞELİ CAM EŞYA İTHALATINDA MİKTAR KISITLAMASI UYGULANDIĞI DÖNEMDEKİ GELİŞMELER	2
3.1. İthalatın seyri.....	2
3.1.1. Genel ithalat.....	2
3.1.2. İran menşeli ithalat	2
3.1.3. İthal fiyatları.....	3
3.2. İthalatın piyasa payı.....	3
3.3. İthalatın yerli üretime oranı.....	3
4. BAŞVURU KONUSU EŞYANIN YERLİ ÜRETİMİNDE CİDDİ ZARAR VE CİDDİ ZARAR TEHDİDİ İDDİASI	3
4.1. Tüketim	3
4.2. Üretim.....	4
4.3. Yerli üretimin piyasa payı	4
4.4. Kapasite ve kapasite kullanım oranı	4
4.5. Yurt içi satışlar	4
4.6. Yurt dışı satışlar	4
4.7. Stoklar	5
4.8. İstihdam.....	5
4.9. Karlılık	5
4.10. Fiyat kırılması.....	5
5. NEDENSELLİK İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
5.1. İran menşeli ithalat	6
5.2. İran’da meydana gelen kapasite artışları	6
6. TALEP EDİLEN KORUNMA ÖNLEMİ	7

1. BAŞVURU SAHİBİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1. Başvuru sahibi

Başvuru sahibi yerli üretici firma Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'dir.

1.2. Başvuru sahibinin yerli üretimi temsil etme oranı

Başvuru sahibi yerli üretici, başvuru konusu ürünün yerli üretiminin önemli bir bölümünü gerçekleştirmektedir.

2. BAŞVURU KONUSU EŞYAYA İLİŞKİN BİLGİLER

2.1. Eşya tanımı

70.13 gümrük tarife pozisyonunda sınıflandırılan sofrta, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya. (70.10 ve 70.18 pozisyonundakiler hariç)

2.2. Üretim sürecine ilişkin bilgiler

Cam eritme fırınlarında hazırlanan cam el üretimi yapılan bölmelerden çeşitli el aletleri kullanılarak alınır, şekillendirilir veya yaygın şekilde uygulanıldığı üzere otomatik üretim hatlarında çeşitli ev eşyası haline getirilir. Cam ev eşyası üretiminde belirleyici olan otomatik üretimde belli başlı prosesler; pres, pres-üfleme, üfleme-üfleme, savurma, ayaklı bardaklar (çekme ve takma ayaklı bardaklar), pres-üfleme gıda kabı prosesleridir. En çok kullanılan ve kimyasal kompozisyondaki farklılığa dayanan sınıflandırmaya göre camlar; soda-kireç camı, kurşunlu cam, borosilikat cam ve alumino-silikat cam olmak üzere dört ana gruba ayrılmaktadır.

Endüstriyel olarak üretilen camların büyük bir bölümü, topluca soda-kireç camı olarak bilinmektedir. Adından da anlaşılacağı üzere, temel madde kumun yanı sıra, hammaddelerin büyük bölümünü soda ve kireç taşı oluşturmaktadır. Soda esaslı cam bileşiminden, otomatik makinelerle pres, pres-üfleme, üfleme-üfleme ve savurma gibi şekillendirme yöntemleri kullanılarak üretilen çeşitli bardaklar, fincanlar, sosluklar, tabaklar ve ev kullanımı için çeşitli ürünler otomatik "soda camı ev eşyası" olarak tanımlanmaktadır. Sözkonusu ürünler darbeye dayanıklı hale getirilmek için temperlenmektedir. Soda-kireç camların şekillendirilmesinde el üfleme, el presi gibi emek yoğun teknolojiler kullanılması halinde, "el imalatı soda camı ev eşyası" olarak adlandırılmaktadır.

Kurşun oksit esaslı kurşunlu camlar "kristal cam ev eşyası" olarak nitelendirilmektedir. Kristal camlar da, kullanılan şekillendirme teknolojisine göre el imalatı veya otomatik olarak gruplandırılmaktadır. Borik asit, soda ve silikat esaslı camdan üretilen, genleşme katsayısı düşük olan, otomatik pres veya üfleme teknolojisi ile şekillendirilen borcamlar "ısıya dayanıklı cam ev eşyası" adını almaktadır. Alumino silikat cam olarak nitelendirilen ve genleşme katsayısı düşük olan cam seramikler de fırın kapları olarak kullanılmaktadır.

2.3. Kullanım alanları

Soda camından mamul sofrta ve mutfak eşyası hem ev kesiminde hem de ikram kesiminde kullanılmaktadır. Otomatik üretim kapsamında ayaklı-ayaksız bardak, fincan, tabak, kase, saklama kapları, meyvelik, kana ve sürahiler ile vazo, küllük gibi ürünler yer almaktadır. Otomatik üretim içerisinde ayrıca borosilikat camdan mamul ısıya dayanıklı sofrta

ve mutfak eşyaları (Borcam) yer almaktadır. Söz konusu grup içinde yuvarlak/kare/oval tepsiler ve kaseler, kapaklı tencereler, kek kalıpları, sufle ve sütlaç kapları yer almaktadır.

2.4. Benzer veya doğrudan rakip ürün değerlendirmesi

Başvuru konusu , yerli üreticiler tarafından üretilenleri ile ithal edilenlerinin çeşit, satış kanalları ve kullanım alanları itibariyle aynı özelliklere sahip olduğu, bu itibarla doğrudan rakip ürün olarak değerlendirilebileceği anlaşılmıştır.

3. İRAN MENŞELİ CAM EŞYA İTHALATINDA MİKTAR KISITLAMASI UYGULANDIĞI DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

3.1. İthalatın seyri

3.1.1. Genel ithalat

İTHALAT				DEĞİŞİM (%)		
Yıllar	Milyon Adet	Milyon Dolar	Birim Fiyat (\$/Adet)	Adet	Dolar	Birim Fiyat
2002	27,2	17,1	0,63	-	-	-
2003	46,4	21,4	0,46	71	25	(27)
2004	56,1	34,6	0,62	21	62	34
2005	112,7	49,8	0,44	101	44	(29)
2006	167,0	73,4	0,44	48	48	-
2006(1- 11)	155,3	68,4	0,44	-	-	-
2007(1- 11)	147,8	65,2	0,44	(5)	(5)	-

Başvuru konusu eşyanın genel ithalatı inceleme dönemi boyunca sürekli artış göstermiştir. Söz konusu ithalat 2002'de 27 milyon adet iken 2006 yılında 167 milyona ulaşmıştır. 2005 yılında ithalat %101 artış göstermiştir. 2007 yılının ilk 11 aylık döneminde ithalatta bir önceki yılın aynı dönemine göre %5 düşüş gözlenmiştir.

3.1.2. İran menşeli ithalat

İTHALAT				DEĞİŞİM (%)		
Yıllar	Milyon Adet	Bin Dolar	Birim Fiyat (\$/Adet)	Adet	Dolar	Birim Fiyat
2002	3,9	619	0,16	-	-	-
2003	4,6	450	0,10	19	(27)	(39)
2004	3,3	224	0,07	(28)	(50)	(31)
2005	3,5	396	0,11	5	77	69
2006	4,1	470	0,12	17	19	2
2006(1- 11)	3,9	454	0,12	-	-	-
2007(1- 11)	0,6	109	0,20	(85)	(76)	67

Camdan mamul sofrta mutfak eşyasının İran menşeli olanlarının ithalatında 2002 yılı itibariyle uygulanmaya başlanan miktar kısıtlaması potansiyel ithalat artışını önlemiş ve ithalatı belli seviyede tutmuştur. Bu sebeple ithalat rakamlarına bakarak ithalat artışını yorumlamak sağlıklı bir analiz olmayacaktır.

3.1.3. İthal fiyatları

İthal Birim Fiyatı (\$/Adet)	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-11)	2007(1-11)
Toplam ithalat	0,6	0,5	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Bulgaristan	0,9	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ç.H.C	0,6	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Endonezya	0,3	0,2	0,6	0,3	0,3	0,3	0,2
Hindistan	0,5	0,3	0,3	0,4	1,0	0,9	0,3
Fransa	0,9	0,9	1,4	1,3	0,9	1,0	2,3
İran	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

Başvuru konusu ithal eşyanın ortalama birim fiyatları inceleme döneminde azalma eğilimindedir. İran menşeli eşyanın birim fiyatları 2003 yılında %50 oranında azalmış, daha sonrasında ise bu seviyede devam etmiştir. Bunun yanı sıra, İran menşeli ithalatta birim fiyatların ortalama ithal fiyatların çok altında kaldığı görülmektedir.

3.2. İthalatın piyasa payı

Piyasa payı endeksi	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
İran menşeli ithalat	100	108	73	65	67	76	15
Genel ithalat	100	156	177	299	392	400	393

Başvuru konusu eşya pazarında İran menşeli ithalatın pazar payının uygulanmakta olan miktar kısıtlaması dolayısıyla inceleme döneminde oldukça düştüğü, genel ithalatın piyasa payının ise attığı görülmektedir.

3.3. İthalatın yerli üretime oranı

Endeks	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
İran menşeli ithalat	100	112	79	79	100	118	18
Genel ithalat	100	200	200	400	700	700	600

Başvuru konusu eşya ithalatının yerli üretime oranı da piyasa payına paralel bir seyir izlemiştir. 2002 yılı için 100 kabul edilen genel ve İran menşeli ithalatın yerli üretime oranından, 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde İran menşeli ithalatın yerli üretime oranı endeksi 18'e gerilerken, genel ithalatın yerli üretime oranı endeksi 600'e yükselmiştir.

4. BAŞVURU KONUSU EŞYANIN YERLİ ÜRETİMİNDE CİDDİ ZARAR VE CİDDİ ZARAR TEHDİDİ İDDİASI

4.1. Tüketim

Endeks	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	109	116	139	156	100	91

Başvuru konusu eşyaya ilişkin 2002 yılı için 100 kabul edilen tüketim endeksi 2006 yılında 156'ya kadar yükselmiştir. 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde bir miktar düşüş gösteren endeks 91'e gerilemiştir.

4.2. Üretim

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	104	109	112	103	100	104

Başvuru konusu eşyanın yerli üretimi, 2006 yılına kadar küçük artışlarla yükselmiş, 2006 yılında bir miktar düşmüştür. 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre üretim endeksinde 4 puan artış gözlenmiştir.

4.3. Yerli üretimin piyasa payı

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	97	95	88	83	82	83

Nispi olarak oldukça yüksek olduğu gözlenen yerli üretimin piyasa payında inceleme dönemi boyunca düşüş olmuştur. 2002 yılı için 100 kabul edilen yerli üretimin piyasa payı endeksi 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde 83'e düşmüştür.

4.4. Kapasite ve kapasite kullanım oranı

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Kapasite endeksi	100	108	110	110	103	100	102
KKO endeksi	100	97	98	101	102	100	101

Başvuru konusu eşyaya ilişkin yerli üretim kapasitesinde incelenen dönem boyunca önemli bir değişiklik gözlenmemiştir. 2002 yılında 100 kabul edilen üretim kapasitesi endeksi 2004 yılında 110'a yükselmiş, 2006 yılında ise 103'e gerilemiştir. Kapasite kullanım oranı endeksinde inceleme konusu dönemde önemli bir değişiklik gözlenmemiştir.

4.5. Yurt içi satışlar

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	106	111	123	130	100	91

Yerli üretici firmanın yurt içi satışları inceleme konusu dönemde bir miktar artış göstermiştir. 2002 yılı için 100 kabul edilen yurt içi satış endeksi 2006 yılında 130'a yükselmiştir. Endeks 2007 yılı ilk 9 ayında 2006 yılı aynı dönemine göre 9 puan düşmüştür.

4.6. Yurt dışı satışlar

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 (1-6)	2007 (1-6)
Endeks	100	109	104	96	99	100	104

Başvuru sahibi yerli üretici firma hem mutlak değer olarak hem de yerli üretime oranla oldukça yüksek bir ihracata sahiptir. Bununla birlikte firmanın yurt dışı satışları inceleme konusu dönemde dalgalı seyir izlemiştir.

4.7. Stoklar

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	64	74	91	88	100	105
Stok/ Yurt içi satış (%)	66	60	66	75	68	86	99

2002 yılında 305 milyon adet olan yerli üretici firmanın stokları 2003 yılında 296 milyon adede düşmüş, 2005 yılında ise 425 milyon adede yükselmiştir. 2006 yılında 409 milyon adede düşen stoklar 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde 414 milyon adede ulaşmıştır. Stok miktarlarının inceleme dönemi boyunca oldukça yüksek seviyelerde olduğu gözlenmektedir. Bunun yanında, firmanın stok miktarı yurt içi satışlarına oranla da oldukça yüksektir. 2002 yılında %66 seviyesinde olan stok/yurt içi satış oranı 2007 yılı ilk 9 aylık dönemde hem stokların artması, hem de yurt içi satışların önemli ölçüde azalması sonucunda %99'a yükselmiştir.

4.8. İstihdam

	2002	2003	2004	2005	2006	2006(1-9)	2007(1-9)
Endeks	100	109	106	102	100	100	101

Cam eşya üretiminde istihdam edilen işçi sayısı 2003 yılında en yüksek seviyesine ulaşmış, bundan sonraki dönemlerde düşüş göstermiştir. 2002 yılında 2.900 kişi olan istihdam 2003 yılında 3.155 kişiye yükselmiş, 2007 yılı ilk dokuz aylık dönemde ise 2.892 kişiye düşmüştür. Bunun yanı sıra, cam eşya üretiminin istihdam bakımından oldukça önemli bir sektör olduğu görülmektedir.

4.9. Karlılık

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 (1-9)	2007 (1-9)
Endeks	100	110	80	60	50	30	40

Yerli üreticilerin karlılığı inceleme döneminde önemli ölçüde düşmüştür. 2003 yılında 110'a yükselen karlılık endeksi 2006 yılı ilk 9 aylık döneminde 30'a kadar gerilemiş, 2007 yılı ilk 9 aylık dönemde ise bir miktar artışla 40'a yükselmiştir.

4.10. Fiyat kırılması

	Syl. Kase	Syl. Bardak	Karm. Bardak	Barq. Bardak	Colby Bardak	Syl. Kase
İran menşeli ithalatta fiyat kırılması (%)	85	73	66	47	55	85

Yukarıdaki tabloda yerli üretici firma tarafından sağlanan bilgiler yardımıyla hesaplanan, firma tarafından üretilen belli başlı ürünler bazında 2000 yılına ait fiyat kırılması oranları yer almaktadır. Buna göre, İran menşeli ürünlerin yerli ürünlerin fiyatını %47 ila %85 oranlarında kırdığı görülmektedir.

5. NEDENSELLİK İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. İran menşeli ithalat

Önemli devlet teşvikleri, ihraç gelirlerine tanınan vergi muafiyeti ve diğer sağlanan avantajlar, özellikle 90'lı yılların sonlarından itibaren daha da hızlı gelişen ve sayısı artan İranlı cam ev eşyası üreticilerinin ülkemize yaptıkları 70.13 gümrük tarife pozisyonlu cam ev eşyası ihracatını önemli ölçüde arttırmış ve bu ithalat artışı yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar oluşturmuştur. Mayıs 2002'de kota uygulamasının başlaması ve 2005 yılında kota uygulamasının bir dönem uzatılması neticesinde; İran menşeli ithalatın yerel üreticiler üzerindeki zarar etkisi bir süreliğine frenlenmiş ve ithalat disiplini edilmiştir. Ancak İran'da yukarıda sayılan devlet eliyle sağlanan ve devam etmekte olan teşvikler, vergi kolaylıkları/muafiyetler vb. nedeniyle cam ev eşyası kapasiteleri artmış, yeni yatırımlar yapılmaya devam edilmiştir. Bu durum yerli üreticiler üzerinde eskisine oranla daha da büyük zarar tehdidi oluşturmaktadır.

5.2. İran'da meydana gelen kapasite artışları

İran'ın önemli üreticilerinin mevcut ve son dönemde devreye alınan yeni kapasiteleri, sektöre yeni giren firmalar ve devam etmekte olan yatırımlara ilişkin edinilen bilgi aşağıda yer almaktadır:

- **Kaveh Grubu:** Grup, Tahran ve Yazd şehirlerindeki mevcut züccaciye fabrikalarına ilave olarak Yazd Şehrinde mevcut 185 ton kapasitesine %60 gibi önemli katkı sağlayacak büyüklükte 110 ton/gün kapasiteli yeni fırını Mayıs 2007'de devreye almıştır. Firma bu yatırımı ile orta ölçeğin üzerine çıkıp büyük ölçekli üreticiler arasına girmiştir. Çevre pazarlardaki en büyük üretici konumuna gelmiştir.
- **Shisheh va Gas:** Firmanın Tahran havaalanı yakınındaki züccaciye fabrikasına ilave olarak Tahran'a 1 saat mesafedeki Şems-Abad Organize Sanayi Bölgesinde 50+150 ton/gün kapasiteli yeni fırın inşaatları Mayıs 2002'de durmuştu. Bu fırın yatırımları halen bu şekilde beklemektedir.
- **Noritazeh:** Mevcut 40 ton/gün kapasiteli 1.Fırına ilaveten inşa ettiği 160-165 ton/gün kapasiteli 6 hatlı 2. Fırın 2004 yılı Şubat ayında devreye alınmıştır.
- **Esfahan Glass:** 65 ton/gün kapasiteli 1.Fırın'a ilave olarak inşa ettiği 85-100 ton/gün kapasiteli 4 hatlı 2.Fırını yaklaşık 2-3 yıl önce ateşlemiştir. Firmanın yeni bir fırın yatırımına gidebileceği duyumu edinilmiştir.
- **Maghsoud Porselen:** İran'ın önemli porselen üreticilerinden biridir. Firma 2007 yılında cam ev eşyası pazarına girmek üzere bulunduğu Mashad şehrinde yatırım yapmıştır. Firma 2 adet fırın yatırımı yapmıştır. Bunlardan bir tanesi 25 ton/gün kapasiteli opal cam fırınıdır, bu fırında; tabak, kase, kahve fincanı, kupa vb. ürünler

üretecektir. Firmanın diğer yeni fırını ise 20 ton/gün kapasitelidir. Bu fırında borosilikat kompozisyonla ısıya dayanıklı fırın kapları (Borcam muadili) ve ısıya dayanıklı kana, fincan vb. ürünler üretilecektir.

6. TALEP EDİLEN KORUNMA ÖNLEMİ

Yerli üretici tarafından, İranlı üreticilerin önemli teşviklerle desteklenen yeni yatırımları ile kapasitelerini sadece son dönemde %35 oranında artırmış olmalarının yerli üreticiler üzerinde eskisine oranla daha da büyük zarar tehdidi oluşturduğu iddia edilmekte ve İran menşeli cam eşya ithalatında uygulanmakta olan miktar kısıtlamasının, uygulamanın sona erdiği Mayıs 2008 tarihinden itibaren 3 yıl uzatılması talep edilmektedir.